

Remissvar från Örebro universitet rörande rapporten ”Nationell stödfunktion för ansvarsfull internationalisering -slutrapportering av ett regeringsuppdrag” (Dnr. U2024/02810)

Sammanfattning

Örebro universitet (ORU) ansluter sig till det remissvar som avgivits från Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), vilket också rimmar med vårt tidigare remissvar från augusti 2024 till delrapporten ”**Ansvarsfull internationalisering. Delrapportering av ett regeringsuppdrag**” (Dnr 2024/01012).

Vi anser att en sammanhållen stödfunktion är nödvändig för att ge de svenska lärosätena möjlighet att ta hand om de frågor som rör ansvarsfull internationalisering och som följer i spåren av den alltmer ökande turbulensen i omvärlden. Vi noterar också med tillfredsställelse att denna stödfunktion inte skall ha efterlevnad som sitt uppdrag, då detta, även när det gäller ansvarsfull internationalisering, skall ske inom ramen för redan existerande uppföljning och tillsyn som lärosätena genomgår.

Vår hållning är däremot att denna stödfunktion inte skall placeras på en fackmyndighet (såsom ordet ”myndighet” definierats i rapporten, d.v.s. en annan myndighet än ett lärosäte). I stället förordar vi ett samarbete mellan lärosäten och fackmyndigheter via en stödfunktion som bör placeras på ett lärosäte med stor erfarenhet av frågor med säkerhetspolitisk relevans, nämligen Förvarshögskolan.

Avsnitt: ”Användning av några begrepp”

I slutrapporten definieras begreppet ”**ansvarsfull internationalisering**” som ”... de aspekter som en nationell aktör inom högre utbildning, forskning och innovation behöver ta hänsyn till för att på ett ansvarsfullt sätt upprätta, vårda och följa upp en relation med en eller flera aktörer i andra länder”.

En sådan definition rör främst institutionella relationer och riskerar att missa många av de frågor som är aktuella för svenska lärosäten i förhållande till anställda och studenter. Vidare, framstår användandet av termen ”*ansvarsfull internationalisering*” i delrapporten som ännu snävare än den presenterade definitionen och fokuserar främst på säkerhetspolitiska, geopolitiska, forskningsmässiga och industriella aspekter. Då dessa aspekter givetvis är av största vikt, så är lärosätena i stor utsträckning undervisande institutioner med mängder av studenter och lärare. Därför bör även aspekter som specifikt rör dessa grupper också finnas med i begreppet ”ansvarsfull internationalisering”.

Exempelvis saknas helt ansvarsdimensionen som rör utresande studenter/medarbetare när oförutsedda händelser sker ute i världen under t.ex. utbyten. Detta kan vara t.ex. protester, upplopp, eller hot om krigshandlingar, likväl som naturkatastrofer eller pandemier. På samma sätt saknas diskussion om hur vi beter och tar hand om utländska studenter som studerar hos oss t. ex. om konflikt/naturkatastrofer uppstår i hemland/hemstad/hemlärosäte eller som drabbar inresande students familj.